Boekbespreking

WILHELM WENZ, Gastropoda, Teil I: Allgemeiner Teil/Prosobranchia. Handbuch der Paläozoologie, Band 6, Teil 2. Lief. 3: pp. 481-720, fig. 1236-2083 (1961); Lief. 4: pp. 721-960, fig. 2084-2787 (1961); Lief. 5: pp. 961-1200, fig. 2788-3416 (1962); Lief. 6: pp. 1201-1506, fig. 3417-4211 (1962); Lief. 7: pp. IX-XII, 1507-1639 (1962).

Voor de bespreking van de eerste twee afleveringen van dit werk verwijs ik naar Basteria vol. 25 blz. 74 (1961). Thans zijn ook de overige afleveringen verschenen, zodat dit voor ons zo belangrijke deel van het „Handbuch" weer volledig verkrijgbaar is. De kwaliteit van deze herdruk is voortreffelijk; de figuren zijn niet achteruit gegaan.

De afleveringen 3-6 zijn aan de Mesogastropoda en Neogastropoda (THIELE's Stenoglossa) gewijd. Bevatten de Archaeogastropoda nog vijf uitgestorven superfamilies (de Tryblidiacea niet meegerekend, zie mijn vorige bespreking), in de Mesogastropoda vindt men nog maar één zo'n groep, die geen recente vertegenwoordigers meer heeft: de Nerineacea (p. 816-831). Deze zijn tot de Jura en het Krijt beperkt, maar bevatten belangrijke gidsfossielen. WENZ plaatst hen voor de Pyramidellacea (THIELE's Aglossa), maar wijst ook op hun mogelijke verwantschap met de Opisthobranchia. Nu de Pyramidellidae als Opisthobranchia worden beschouwd is er misschien nog meer reden daar ook de Nerineacea toe te rekenen.

In de andere superfamilies van de Mesogastropoda komen nog verscheidene uitgestorven families voor, maar bij de jongere Neogastropoda zijn alle families nog in de recente fauna vertegenwoordigd. In grote lijnen is dus THIELE's indeling zeker ook palaeontologisch verantwoord.

Aan het einde van de zesde aflevering geeft WENZ nog enkele aanvullingen op de vorige stukken, waarbij echter niet getracht is de tijdens het verschijnen, dus in de jaren 1938-1943, verschenen literatuur nog te verwerken. De laatste aflevering bevat tenslotte de literatuurlijst (p. 1506-1595) en de index (p. 1596-1639). Door middel van auteursnaam en jaartal, en zonodig nog een letter, is het mogelijk de plaats van publicatie van elk vermeld genus of subgenus snel te vinden. Hier wil ik nog op een ander groot gemak van dit boek wijzen. Steeds is opgegeven wie en in welk jaar het type van een genus heeft aangewezen, tenzij er sprake is van monotypie, of de auteur bij de oorspronkelijke beschrijving een type fixeerde (orthotypie).

Al is dit boek bij zijn tweede verschijnen in sommige, soms belangrijke, details al weer achterhaald, toch zal het zeker voor lange tijd een zeer belangrijke bron van informatie blijven en een leidraad voor hen, die zich met ordenen van gastropoden bezighouden.